

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 598/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Z. O., V., zastúpenej advokátom JUDr. J. T., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžso/30/2011 z 29. marca 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. O. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2012 doručená sťažnosť Z. O., V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. T., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 Sžso/30/2011 z 29. marca 2012.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že Sociálna poisťovňa, pobočka V. (ďalej len „pobočka Sociálnej poisťovne“) rozhodnutím č. 8327/2010-VT z 30. júna 2010 priznala sťažovateľke dávku v nezamestnanosti v sume 50 % z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu 11,4136 € od 1. februára 2010 na obdobie šiestich mesiacov.

V súvislosti s týmto rozhodnutím pobočky Sociálnej poisťovne sťažovateľka v sťažnosti uvádza:

«V odôvodnení rozhodnutia pobočka poisťovne uvádza, že mi vznikol dňa 1. 2. 2010 nárok na dennú dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu po dobu šiestich mesiacov, pričom výšku pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určuje tretia veta § 108 ods. 3 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. 2. 2010 takto: Pravdepodobný denný vymeriavací základ je vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9, ktorý je platný ku dňu vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor. « Pobočka poisťovne v odôvodnení rozhodnutia ďalej uvádza, že vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9 platný ku dňu 1. 2. 2010 je 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné, teda ide o čiastku $44,2 \% z 8676,36 \text{ €} : 12 = 319,58 \text{ €}$. Pobočka poisťovne v ďalšom odôvodnení uvádza, že cit. „Pravdepodobný denný vymeriavací základ po zaokrúhlení na štyri desatinné miesta nahor je vo výške 11,4136 EUR. Výška dávky v nezamestnanosti je 50 % uvedeného pravdepodobného denného vymeriavacieho základu. «»

Pretože sťažovateľka nesúhlasila so spôsobom výpočtu pravdepodobného denného vymeriavacieho základu z dôvodu „nezákonného vykrátenia o dvadsaťosemkrát zákonnej výšky“, podala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu pobočky Sociálnej poisťovne. O odvolaní sťažovateľky rozhodlo Ústredie Sociálnej poisťovne (ďalej len „ústredie Sociálnej poisťovne“) rozhodnutím č. 26971-2/2010-BA zo 16. augusta 2010 tak, že odvolanie zamietlo a potvrdilo rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne. Sťažovateľka poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia ústredia Sociálnej poisťovne, pričom uvádza:

„Pravdepodobný denný vymeriavací základ je vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9 zákona o sociálnom poistení, ktorý platí ku dňu vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti s určením pripadajúcim na jeden deň podľa počtu kalendárnych dní v mesiaci, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.“ V odôvodnení ďalej uvádza, že výška vymeriavacieho základu podľa § 138 ods. 9 je 319,58 € a preto výška pravdepodobného denného vymeriavacieho základu pre sťažovateľku ktorej vznikol nárok na dávku v mesiaci február 2010 ktorý má 28 dní, je suma 11,4136 €.»

Proti rozhodnutiam pobočky Sociálnej poisťovne a ústrediu Sociálnej poisťovne podala sťažovateľka žalobu, o ktorej rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1 S/116/2010-29 z 1. februára 2011 tak, že žalobu zamietol. Sťažovateľka poukazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, podľa ktorého sa krajský súd stotožnil s výkladom § 108 ods. 3 a § 138 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) tak, ako ho urobili príslušné správne orgány, pričom v sťažnosti uvádza:

„Krajský súd v Prešove svoj záver dôvodí tým, že nemôže byť pravdepodobný denný vymeriavací základ v čiastke 319,5793 €, pretože potom by dávka v nezamestnanosti za mesiac február by bola 4.474,12 € čo je niekoľkonásobne viac ako maximálna dávka v nezamestnanosti za rok 2010 (1105,40 €) a priemerná hrubá mzda za rok 2010 (744,70 €).“

Proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 S/116/2010-29 z 1. februára 2011 podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 9 Sžso/30/2011 z 29. marca 2012 tak, že zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie ústredia Sociálnej poisťovne č. 26971-2/2010-BA zo 16. augusta 2010 a pobočky Sociálnej poisťovne č. 8327/2010-VT z 30. júna 2010 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka poukazuje na právny záver, ktorý vyslovil najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku, pričom v sťažnosti v tejto súvislosti konštatuje:

„Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že mnou uvádzané dôvody na zistenie pravdepodobného denného vymeriavacieho základu podľa doslovného znenia § 108 ods. 3 tretej vety zákona o sociálnom poistení sú nedôvodné, pretože dávka v nezamestnanosti

v mojom prípade by bola vyššia ako u platiacich poistencov a z tohto dôvodu toto ustanovenie je potrebné vykladať tak, že pravdepodobným vymeriavacím základom je podiel 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné, a počtu dní v mesiaci. Preto postup Sociálnej poisťovne pri určení výšky pravdepodobného denného vymeriavacieho základu sťažovateľke sumou 11,4236 € na jeden deň podľa počtu dní v mesiaci (28 dní) považoval za zákonný.“

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení svojho rozsudku nevyhovел môjmu nároku na určenie výšky pravdepodobného denného vymeriavacieho základu podľa doslovného zákonného znenia § 108 ods. 3 tretej vety zákona o sociálnom poistení. ...

V napadnutom rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky, použil výklad... zákonného ustanovenia v ktorom určil, že „pravdepodobný denný vymeriavací základ je podiel vymeriavacieho základu podľa § 138 ods. 9 a počtu dní v mesiaci“.

Tvrdím, že tento výklad je svojvoľným, ktorý odporuje zneniu zákona tým, že zásadne kráti výšku pravdepodobného denného vymeriavacieho základu v môj neprospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že nie je dôvod na zistenie pravdepodobného denného vymeriavacieho základu podľa doslovného znenia § 108 ods.3 tretej vety zákona, nakoľko cit. „Taký výklad by sa priedil úmyslu zákonodarcu primeraným spôsobom zabezpečiť osoby, ktoré boli na rodičovskej dovolenke, pre prípad straty zamestnania.“. Uvedeným názorom súdu sa spochybňuje princíp právnej istoty pretože, doslovné znenie ustanovenia § 108 ods. 3 tretej sa svojvoľne nahrádza „úmyslom“ zákonodarcu ktorý „úmysel“ však s určitosťou pozná iba súd.

Tvrdím, že nie je v právomoci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky posudzovať primeranosť výšky dávky v nezamestnanosti ako poistnej dávky, lebo výška takejto dávky je určená zákonom o sociálnom poistení ktorým je súd viazaný. Úmysel zákonodarcu pri určení výšky pravdepodobného denného vymeriavacieho základu bol prejavnený v schválenom znení § 108 ods. 3 tretej vety zákona.

... vyslovený názor Najvyššieho súdu má podstatný význam pre ďalšie konanie v otázke zistenia výšky pravdepodobného denného vymeriavacieho základu podľa

ustanovenia § 108 ods. 3 tretej vety zákona o sociálnom poistení účinného od 1. 2. 2010, lebo sa ním bude riadiť Sociálna poisťovňa pri vydávaní nového rozhodnutia ako aj súdy pri ich eventuálnom preskúvaní. Pri osvojení si vyššie uvádzaného právneho názoru Najvyššieho súdu, budú následné rozhodnutia Sociálnej poisťovne a súdov v súlade s týmto názorom. ...

Výkladom zákona, ako to urobil porušovateľ v mojom prípade, došlo k porušeniu môjho ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Nemôžem súhlasiť s tým, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podal výklad práva svojvoľne nad rámec svojej právomoci. Súdy pri svojom rozhodovaní sa musia riadiť zákonmi.»

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso/30/2011 z 29. 3. 2012, bolo moje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných porušené.“

Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd uložil najvyššiemu súdu uhradiť jej trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 269,6 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto

interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka sa v systéme správneho súdnictva domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí pobočky Sociálnej poisťovne a ústredia Sociálnej poisťovne podaním žaloby a tiež podaním odvolania proti rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd ako odvolací súd vyhovel odvolaniu sťažovateľky a zmenil rozsudok krajského súdu z 1. februára 2011 tak, že zrušil namietané rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne a ústredia Sociálnej poisťovne. Najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozsudku z 29. marca 2012 k inštitútu pravdepodobného denného vymeriavacieho základu vyslovil tento právny názor:

„Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyňa bola v období od 1. júla 2005 do 31. januára 2010 na rodičovskej dovolenke a z toho dôvodu podľa potvrdenia zamestnávateľa nemala v tomto období vymeriavací základ na platenie poistného v nezamestnanosti. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo V. č. k: 2010/02/110-OIPSS z 8. februára 2010 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 1. februára 2010:

Podľa § 108 ods. 1 zákona výška dávky v nezamestnanosti je 50% denného vymeriavacieho základu.

Medzi účastníkmi bol sporný spôsob určenia vymeriavacieho základu.

Denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti je podľa § 108 ods. 2 zákona podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti, dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu poistenca uvedeného v § 104 ods. 1 je obdobie troch rokov predchádzajúcich dňu, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.

Podľa § 108 ods. 3 vety druhej a tretej zákona sa výška dávky v nezamestnanosti určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v odseku 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9,

ktorý je platný ku dňu vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, žalobkyňa v rozhodujúcom období troch rokov od 1. februára 2007 do 31. januára 2010 nemala vymeriavací základ, preto pri určení výšky dávky v nezamestnanosti bolo potrebné vychádzať z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu v súlade s § 108 ods. 3 veta tretia O. s. p.

Podľa § 138 ods. 9 zákona v znení účinnom do 31. decembra 2010 vymeriavací základ je pre povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, dobrovoľne nemocensky poistenú osobu, dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu a dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti mesačne najmenej vo výške 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné.

Výška dávky bola určená z pravdepodobného vymeriavacieho základu, pričom je zrejmé, že pre výpočet, bol použitý všeobecný vymeriavací základ 8676,36 € za rok 2008 podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 54/2009 Z. z.

Ako je uvedené vyššie, žalobkyňa bola v období od 1. júla 2005 do 31. januára 2010 na rodičovskej dovolenke; z toho dôvodu došlo u nej podľa § 26 ods. 1 zákona v znení účinnom pred 1. februára 2010 k prerušeniu povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti. Dobrovoľne poistená počas rodičovskej dovolenky nebola. V období troch rokov pred vznikom nároku na dávku v nezamestnanosti teda žalobkyňa nebola povinná platiť poistné na poistenie v nezamestnanosti a nemala vymeriavací základ, z ktorého by sa pred 1. februára 2010 mohla vypočítať dávka v nezamestnanosti. Vzhľadom na uvedené by jej podľa § 108 ods. 2 a 3 zákona v znení účinnom do 31. januára 2010 nebol možné zistiť výšku denného vymeriavacieho základu.

Na túto situáciu reagoval zákonodarca práve zákonom č. 572/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 104a zákona, účinného od 1. februára 2010, do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa započítava obdobie prerušenia

povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu.

Uvedený úmysel zákonodarcu, aby obdobie čerpania rodičovskej dovolenky bolo na nárok na dávku v nezamestnanosti započítané do obdobia poistenia v nezamestnanosti, sa prejavil aj v zmene ustanovenia § 108 ods. 3 zákona.

Podľa § 108 ods. 3 zákona v znení účinnom od 1. februára 2010 ak v rozhodujúcom období podľa odseku 2 nie sú tri roky, za ktoré možno zistiť denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti poistenca uvedeného v § 104 ods. 1, alebo nie sú dva roky, za ktoré možno zistiť denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti poistenca uvedeného v § 104 ods. 2, denný vymeriavací základ sa zistí z tohto kratšieho obdobia. Výška dávky v nezamestnanosti sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v odseku 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9, ktorý je platný ku dňu vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor.

Vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9 zákona je najmenej vo výške 44,2% jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné.

Znenie § 108 ods. 3 tretej vety zákona je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vykladať tak, že pravdepodobným vymeriavacím základom je podiel 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné, a počtu dní v mesiaci.

Iný výklad by viedol k situácii, že napriek tomu, že osoba na rodičovskej dovolenke neplatila žiadne poistné na poistenie v nezamestnanosti, dávka v nezamestnanosti by v jej prípade bola vyššia ako u poistencov, ktorí platili poistné z vymeriavacieho základu, ktorý bol rovnaký alebo vyšší ako všeobecný vymeriavací základ. Taký výklad by sa prial úmyslu zákonodarcu primeraným spôsobom zabezpečiť osoby, ktoré boli na rodičovskej dovolenke, pre prípad straty zamestnania.

Pokiaľ sa teda žalobkyňa domáhala zistenia pravdepodobného denného vymeriavacieho základu podľa doslovného znenia § 108 ods. 3 tretej vety zákona, túto jej

požiadavku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú a postup žalovanej pri určení výšky pravdepodobného denného vymeriavacieho základu žalobkyne sumou 11,4236 € na jeden deň podľa počtu dní v mesiaci (28 dní) považoval za zákonný.

Podľa § 209 ods. 3 zákona výrok obsahuje rozhodnutie vo vecí s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého, sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania.

Výrok rozhodnutia musí byť jasný a určitý a zrozumiteľný.

Podľa § 107 zákona dávka v nezamestnanosti sa poskytuje za dni.

Podľa § 108 ods. 1 zákona výška dávky v nezamestnanosti je 50% denného vymeriavacieho základu.

Pobočka Sociálnej poisťovne ako správny orgán prvého stupňa rozhodnutím z 30. júna 2010 priznala žalobkyňi dávku v nezamestnanosti vo výške 50% pravdepodobného vymeriavacieho základu 11,4136 € na obdobie šiestich mesiacov.

Z uvedeného výroku však nie je zrejmé a jednoznačne určené, v akej výške vlastne dávka v nezamestnanosti patrí žalobkyňi za každý deň jej poskytovania. Vzhľadom na tento nedostatok odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňového správneho orgánu je potrebné zrušiť pre nezrozumiteľnosť (§ 250j ods. 2 písm. d/ zákona), preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 vety druhej v spojení s § 220 O. s. p. zmenil, obe rozhodnutia správnych orgánov zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sú správne orgány viazané právnym náborom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O. s. p.), pričom v novom rozhodnutí určia konkrétnu výšku dávky v nezamestnanosti, patriacej za každý deň a svoje rozhodnutie riadne odôvodnia aj čo do výpočtu dennej dávky v nezamestnanosti.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešná žalobkyňa náhradu trov nežiadala a žalovaná bola v konaní neúspešná.“

Sťažovateľka s týmto právnym názorom nesúhlasí, považuje ho za arbitrárny, pričom týmto odôvodnením (resp. týmto právnym názorom v odôvodnení) bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že závery najvyššieho súdu sú dostatočne odôvodnené, nemajú znaky arbitrárnosti, t. j. svojvôle, sú logické a vyplývajú z relevantných skutkových zistení, možno k nim dospieť aplikáciou a výkladom príslušných ustanovení Exekučného poriadku. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v namietanom konaní a jeho rozsudkom z 29. marca 2012. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam, k čomu v danom prípade nedošlo.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 9 Sžso/30/2011 z 29. marca 2012 po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd ďalej poukazuje na § 31a zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

Podľa § 201 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

Podľa § 202 ods. 4 OSP odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 OSP dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 2 OSP dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku (§ 155 ods. 1 OSP). Uvedené ustanovenie vyjadruje, že svoj postoj k otázke, ktorá tvorila predmet konania, vyslovuje súd vo výroku rozhodnutia. Výrok je tou časťou rozhodnutia, ktorá nadobúda záväzné účinky na právne vzťahy účastníkov konania (§ 159 ods. 2 OSP). Z týchto skutočností vyplýva aj to, že opravný prostriedok (napr. odvolanie alebo dovolanie) možno podať len proti niektorému z výrokov namietaného rozhodnutia s tým, že odvolanie, prípadne dovolanie len proti odôvodneniu nemožno podať (§ 202 ods. 4, § 236 ods. 2 OSP). Za splnenia zákonných podmienok môže napadnúť rozhodnutie súdu príslušným opravným prostriedkom zásadne len účastník konania (napr. § 201, § 240 ods. 1 OSP). Z povahy veci vyplýva, že môže ísť len o toho účastníka, v ktorého neprospech vyznelo rozhodnutie súdu. Tento neprospech sa prejaví v zásade tým, že účastník bol neúspešný vo veci samej, prípadne rozhodnutím procesnej povahy, ktoré znamená pre účastníka ujmu (napr. nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, uloženie poriadkovej pokuty a pod.). Neprospech účastníka (teda neúspech vo veci samej, prípadne ujma) musí vyplývať z výroku rozhodnutia a musí byť v tejto časti rozhodnutia vyjadrený. Z uvedeného tiež vyplýva, že pre prípustnosť opravného prostriedku nepostačuje, ak tento neprospech vyplýva len z dôvodov rozhodnutia alebo je v nich len vyjadrený.

Z obsahu sťažnosti a z jej petitu vyplýva, že sťažovateľka ju podala len proti dôvodom namietaného rozsudku najvyššieho súdu z 29. marca 2012. Táto skutočnosť

zakladá neprípustnosť jej sťažnosti, preto ju ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu jej neprípustnosti.

Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že sťažovateľka mala v odvolacom konaní plný úspech vo veci, pretože namietaným rozsudkom z 29. marca 2012 najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zrušil rozhodnutia pobočky Sociálnej poisťovne a ústredia Sociálnej poisťovne a vrátil vec správnym orgánom na ďalšie konanie.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2012